

PROGRAMA FUNCIONAL

Quins són els objectius de l'Espai Liceu?

L'Espai Liceu té una decidida vocació encaminada a desenvolupar programes públics de cultura, lleure, educació i divulgació que incorporin al Teatre del Liceu una mirada de proximitat a través de tallers en família, tallers amb persones de diversitat funcional, tallers per a la gent gran, xerrades prèvies a les funcions, debats, gravacions i retransmissions per streaming, cine fòrum etc...

L'Espai Liceu serveix per a crear activitats en format de tallers on la qualitat i l'exclusivitat els faci únics quant a format i contingut; on la música, l'òpera i la seva relació amb les arts i la tecnologia presentin una rellevant importància.

Espai Liceu ha de donar les eines per a aprofundir en la programació del Teatre del Liceu a través de múltiples formats, ha de ser una eina per apropar l'activitat teatral, musical i operística als ciutadans.

L'Espai Liceu serveix per a desenvolupar audiències i fidelitzar el públic a través de les activitats programades, apropar l'òpera a tothom i tot allò que l'envolta.

L'Espai Liceu ha de crear tallers i una programació d'actes que després es pugui replicar en altres espais, en biblioteques, en centres cívics i en casals.

L'Espai Liceu ha de tenir una bona disposició per generar una interacció dinàmica amb la ciutadania, ha de mantenir una actitud receptiva envers les propostes culturals externes que enriqueixin la seva activitat. Cal que sigui obert acollidor i plural, cal que presenti una bona relació qualitat preu en tots els seus serveis, que sigui atractiu.

Per què l'Espai Liceu és una oportunitat?

Fomenta una relació propera en l'entorn i el públic envers el Teatre del Liceu. Recupera un espai força singular entroncant-lo novament amb el Teatre del Liceu de manera que ajudi a donar resposta a les necessitats d'un equipament cultural de llarga trajectòria però del tot inserit en el segle vint-i-u.

Obre l'accés al sistema cultural, específicament a la música i a l'òpera a totes les persones.

Possibilita treballar en xarxa amb els centres educatius, socials i culturals que vulguin posar en marxa tallers educatius, divulgatius i musicals que es presenten des del Servei **Educatiu (LiceuAprèn)** i **Social (LiceuApropa)** del Liceu. Dinamitza l'activitat social i cultural del Carrer Sant Pau, s'obre a la ciutadania en general i mostra la seva activitat cultural al barri.

Facilita el desenvolupament d'activitats que ofereixin al públic una interacció directa amb la música i l'art des d'un punt de vista interpretatiu i de creació.

Amplia els espais per oferir espectacles, concerts, òperes de proximitat i de petit format.

Serveis de l'Espai Liceu:

- **Servei d'activitats formatives i tallers:**

Definició: és el servei que agrupa les propostes de formació del Teatre del Liceu i ha d'incorporar:

- Tallers que complementin els espectacles del Petit Liceu per a poder gaudir millor del concert i de l'espectacle.
- Tallers-concerts que connectin diferents disciplines artístiques: l'òpera, la música, la tecnologia, les arts plàstiques etc...
- Tallers de composició i creació musical.
- Tallers per a desenvolupar l'àrea de les steams i la música.
- Desenvolupament de la formació, xerrades, cursos d'òpera per adults.

Descripció: L'organització del servei ha de ser formulada pel Servei Educatiu del Liceu. pot contemplar diferents nivells d'aprofundiment. Es diferenciarà entre els tallers per escoles i per adults, també entre els que es relacionen amb els espectacles del Petit Liceu, els tallers propis i autònoms o els tallers especialitzats. Els tallers o cursos tindran diferents durades en funció del format que es proposi.

- **Servei de seminaris, debats i conferències**

Definició: És un servei que a partir de diferents formats estimula la difusió de diferents temes de caire general que connecta amb la programació del Teatre del Liceu (temàtica d'índole política, de pensament, musical, cultural o social).

Descripció: Les propostes es poden organitzar en format de cicles temàtics al voltant dels temes socials, culturals, científics i d'actualitat o, d'acord amb la singularitat d'una òpera, de les seves ressonàncies en la contemporaneïtat. Són propostes que poden tenir una temàtica concreta específica per a cada ocasió.

- **Servei de cessió i lloguer d'espais**

Definició: Servei que posa a disposició de les entitats, els col·lectius i les organitzacions associades al Teatre del Liceu alguns espais estimulant el treball conjunt i la cooperació entre els diferents agents com per exemple les reunions d'Amics del Liceu, del grup Liceu Under 35 o del Consell Social. També es contempla les reunions d'empreses que lloguin els espais per a actes professionals.

Descripció: El servei pot donar suport tant a projectes que tinguin un interès de caràcter associatiu com empresarial.

- **Servei d'espai relacional i social**

Definició: Servei que vol oferir un espai on poder socialitzar de manera informal i festiva durant els entreactes de l'activitat cultural de la Sala Gran o de manera única i per a ocasions concretes, i per tant pugui fer el servei de cafeteria, bar, de manera puntual i programada.

Descripció: El servei pot donar suport durant els entreactes per a tot el teatre o bé per a col·lectius concrets i específics, per exemple: mecenes, amics del Liceu o empreses que ho sol·licitin puntualment de manera que pugui esdevenir un segon Foyer. Podrà esdevenir un espai complementari als que actualment té el Teatre a nivell relacional i social.

- **Servei d'espai per a actuacions i espectacles.**

Definició: Agrupa la programació d'espectacles culturals dissenyats per l'equip del Teatre del Liceu amb la intenció de proposar una activitat paral·lela de petit format (auditori de cent persones) que vol millorar l'experiència del teatre a través de l'actuació de proximitat.

Descripció: És un espai pensat preferentment per a l'emergència d'artistes en el món professional o en procés de professionalització. En aquest sentit ha de poder difondre les actuacions i fer-ne gravacions i retransmissions de tots els actes tant per a l'arxiu del Liceu com per a la promoció i difusió dels espectacles. També ha de servir com a espai post funció, per a actuacions en directe de música electrònica, jazz o altres manifestacions artístiques.

Característiques de l'espai que cal rehabilitar:

L'Espai Liceu per a la creació i realització de programes públics i educatius d'òpera, música i dansa, com ja s'ha presentat en els Objectius d'aquest

Programa Funcional, ha de desenvolupar-se a la planta soterrani en les dues àrees connectades entre si i situades, l'una, sota del vestíbul principal i, l'altra, sota del nou accés d'artistes i les taquilles del Gran Teatre del Liceu.

Les dues àrees esmentades si bé estan al mateix nivell tenen característiques ben diferenciades; la primera es troba en el si de l'edifici històric i en ella són ben visibles els murs i les voltes de l'antiga cripta de l'església del desaparegut convent dels Trinitaris Descalços que va donar lloc al teatre; l'altra forma part de l'ampliació del teatre duta a terme a finals del segle vint.

Les dues àrees fan un sol espai continu força vinculat al teatre que té vocació de complement o servidor de l'activitat principal que s'hi duu a terme. L'espai gaudeix d'un accés autònom des del Carrer Sant Pau que mitjançant escala i ascensor de seguida davalla a aquest soterrani. A l'altre extrem hi ha una sortida que actualment només és d'emergència a través del Cafè Cacao i la Gelateria Rocambolesc.

La característica més important d'aquest espai és la seva estreta vinculació amb el teatre; des dels dos replans de l'escala que comunica el Balcó Foyer i el Foyer, situada sota de l'antiga escalinata imperial històrica, hi ha dos punts de connexió força representatius entre l'Espai Liceu i el nou Foyer del teatre ubicat just sota mateix de la Gran Sala reconstruïda.

La posició de l'Espai Liceu, sota dels espais vestibulars del teatre i tangent a mig nivell de les dues plantes de major afluència de públic –el Foyer i el Balcó Foyer fa que tot aquest àmbit prengui sentit. La seva connexió amb la via pública no li permet tenir una autonomia d'ús al marge del teatre però la posició respecte les àrees de públic del teatre li donen raó de ser i un immens potencial com a espai complementari del teatre.

Funcionalitat dels diversos àmbits a projectar:

Les activitats descrites a l'apartat Serveis de l'Espai Liceu han de trobar la manera idònia de desenvolupar-se a l'àmbit proposat per a la rehabilitació. Per això cal tenir present els següents criteris de caire general:

- **Accessibilitat:** Més enllà de tots els temes normatius cal que el nou Espai Liceu sigui abastable i accessible a tots els nivells i en tots els sentits; ha de ser atractiu i diàfan, ha de ser fàcilment comprensible i aprehensible pels usuaris i els visitants, ha de permetre la circulació sense cap mena de dificultat i ha d'invitar a que el públic s'hi atansi. Ha de ser un espai que disposi de serveis que garanteixin l'accessibilitat de totes les persones (bucle magnètic...)
- **Afabilitat:** El nou Espai Liceu ha de ser un àmbit senzill, acollidor, diàfan; allunyat de tot allò que pugui associar-se al luxe artificiós. Ha de ser agradable, còmode i confortable, però ha de defugir de l'artificialitat i de l'ostentació. Ha de ser coherent i respectuós amb el medi ambient, ha de ser força funcional, és clar! però a més de ser-ho ha de mostrar-ho, ha de saber trametre aquesta sensació a tots els seus estadants.
- **Connexió:** Cal que la distribució de les funcions sigui força racional, que hi hagi una fluïdesa general en tot l'espai i que pugui establir-se tant la connexió com la desconexió dels diferents espais i funcions. Cal pensar en la simultaneïtat de certs actes i a la vegada en la possible expansió de l'espai assignat a cada funció. Així mateix és important tenir una especial atenció als punts de contacte amb la resta de dependències del teatre.
- **Flexibilitat:** Els espais que es defineixin arquitectònicament han de ser prou flexibles per adaptar-se als diferents usos en un mateix dia i han de tenir la capacitat de transformació per les noves necessitats i demandes que puguin aparèixer en un futur, cal que la versatilitat esdevinguin un concepte generador de l'espai.

La polivalència de tots els àmbits és una necessitat i cal reforçar-la amb magatzems pràctics per aplegar el material dels diversos tallers, cadires,

instruments, ordinadors, equips de so i de vídeo, elements de cafeteria i espais de neteja.

- **Confort i seguretat:** Cal pensar en el benestar dels usuaris, en el seu confort, cal pensar en la qualitat i temperatura de l'aire, l'acústica de cada racó, el nivell i el tipus d'il·luminació per a cada activitat, cal que arribi fibra òptica a tot arreu i que hi hagi cobertura de WI-FI.

Més enllà del compliment de la indiscutible normativa de seguretat el nou Espai Liceu ha de transmetre aquesta sensació que tant te a veure amb la claredat de l'espai, la qualitat ambiental, la il·luminació i el confort general.

- **Coherència ecològica:** En aquest sentit cal que tota la intervenció estigui pensada des de l'estalvi energètic i la coherència ecològica. Naturalment la durabilitat de les solucions i dels materials així com el seu manteniment senzill són conceptes que han de planar en tot el projecte però també s'ha de vetllar per la traçabilitat de tots els components de l'obra, s'ha de ponderar la seva proximitat i el mínim impacte ecològic en tots els processos: extracció, manipulació i futura deconstrucció. Cal tenir present el reciclatge.

Organització del conjunt de dependències:

L'Espai Liceu gaudeix de dos accessos principals: des del Carrer Sant Pau i des de l'escala dels dos nivells del Foyer, a més hi ha la connexió amb l'ascensor de les tres portes que comunica amb tots els àmbits públics del teatre i amb el terrat. Aquesta darrera connexió pot ser molt útil per a les visites o els entreactes.

Cal pensar els passos i les circulacions en funció de les diverses configuracions d'ús de l'Espai Liceu, cal posicionar de la millor manera possible l'espai de recepció i informació. Juntament amb els àmbits de circulació cal preveure els

serveis higiènics que es considerin necessaris i que permetin una raonable simultaneïtat d'ús.

L'actual sortida d'emergència a La Rambla inicialment era l'accés principal del soterrani, ara hi ha la Gelateria Rocambolesc i el Cafè Cacao que, sens dubte, són un condicionant, tanmateix es pot repensar aquest pas per a que entri a formar part del concert d'accessos i circulacions del nou Espai Liceu.

L'espai o espais que configurin la peça més gran -la peça que és apte per a petit auditori, per a taller gran i per a espai de relació o foyer - s'ha d'articular racionalment amb totes les demás peces, és important que la seva posició afavoreixi la claredat, la fluència dels espais i la relació amb el Foyer del Teatre del Liceu pensant en que poden complementar-se segons els actes.

Aquesta peça, la més gran de totes, ha de permetre la gravació i la retransmissió de tot el que es faci, espectacles de petit format, conferències i activitats artístiques de qualsevol format. Realment aquest espai pren una dimensió nuclear en la proposta perquè en ell es concentra la singularitat i especificitat de l'Espai Liceu.

Com ja s'ha comentat la versatilitat dels espais és cabdal i els espais auxiliars que permetin la transformació de manera ràpida i eficaç són molt importants (petits magatzems ad-hoc per a cada necessitat). També cal pensar en els àmbits de gestió de l'Espai Liceu que es poden adaptar al perímetre de l'àrea objecte de la rehabilitació.

L'organització de les instal·lacions també ha de respondre la versatilitat. La il·luminació ha de permetre alternatives per a cada activitat que adapti i transformi la percepció dels espais. Cal estudiar la racionalitat dels processos de transformació del nou Espai Liceu per optimitzar la rapidesa i senzillesa d'execució.

Tipus i diversitat d'espais:

El nou Espai Liceu s'organitza a partir de tres tipus d'àmbits o espais: en primer lloc hi ha els espais de recepció, informació, connexió amb el teatre, circulació i serveis higiènics; en segon lloc tenim els espais per a l'activitat definida i descrita a Serveis de l'Espai Liceu i, per últim, tenim els espais servidors de l'activitat i de la versatilitat així com els de gestió del nou equipament cultural vinculat al Teatre del Liceu.

Els espais per a l'activitat amb la versatilitat que se'ls doti responen a tres nivells d'aforament i, de forma indicativa, s'estableix que la proposta ha d'aportar un mínim de tres o quatre àmbits o espais per a vint-i-cinc persones, dos o tres per a cinquanta persones i un que pugui aplegar un centenar en posició d'auditori amb una certa àrea d'escena i que en situació de foyer pugui gairebé doblar l'aforament.

Aquestes indicacions de mínims són obertes i permeten les aportacions que es creguin oportunes. Ens trobem davant d'una intervenció en un soterrani molt singular, aquesta intervenció ha de trobar la manera més adequada per a rehabilitar-lo posant l'espai al a disposició dels cinc Serveis explicats en el present Programa Funcional. Les característiques de l'espai juntament amb la versatilitat desitjada obliga a deixar obert a la proposta la decisió de número i dimensió dels espais a proposar en el ben entès que s'ha d'arribar a un equilibri favorable a la funcionalitat general de la rehabilitació.